

REDACȚIA

Dez. Ferencz-utca nr. 20.

ABONAMENTUL

Pe un an 24 cor.

Pe jumătate an 12

Pe 3 luni 2

Num. de Duminică pe an 4

coroane.

Pentru România și America

10 coroane.

Pentru România și străinătate

numeri de zi pe an 40 franci.

TRIBUNA

ADMINISTRAȚIA

Dez. Ferencz-utca nr. 20.

INSERTIUNILE

de un șir garmond: prima dată la biră; a doua oară 12 bani; a treia oară 8 bani de fiecare publicație.

Manuscripte nu se inapoiază.

Telefon oraș și comital 502.

Infrângerea dela Bocșa.

(*) Candidatul partidului național român, dr. Valerie Braniste, a căzut în cercul de alegere al Bocșei. Unul dintre cele mai românești cercuri trimite în dietă pe ovreii Weiss Iulian.

Despre blăstămățiile ce s'au petrecut, vom publica amănunte. Acțiunea noastră să ne rostim asupra însemnătății acestei înfrângerii.

E uimitor, mai presus de toate, deosebierea mare de voturi date celor doi candidați. Candidatul român abia a întrunit mie de voturi, pe când ovreii a trecut de 1500 voturi. O așa schimbare bruscă, rar s'a pomenit. În primăvara anului 1906 dl Brediceanu era cât pe colo să aibe cu o mie de voturi mai mult decât ovreii.

Nici vorbă: blăstămățiile au fost acum mult mai mari și vremea mai rea. Totuși, trebuie să mărturisim, că e un semn de tristă stare când într-o vreme atât de scurtă se ajunge la atâta decadentă!

Am înțelege într'un singur caz căderea candidatului român: când, în urma teroarei selbatice, peste tot, n'ar fi venit oamenii la vot. Că s'au găsit însă un număr atât de mare, cari au venit să dea votul pentru Weiss, asta e un semn rușinos al slăbirii sentimentului național.

Mai este însă ceva la mijloc: *lipsa de organizare*. Toată afacerea a fost lăsată în sarcina celor locali, așa zicând, deputaților din Lugoj. S'a crezut că printr'o plimbare a candidatului prin cerc se poate câștiga lupta. Măcar că s'a știut din vreme, că guvernul face chestie de ambiț să cucerească cercul, ai noștri nu și-au strâns puterile, și cu atât mai puțin s'au jertfit bani. Cei cari știu pentru *cine* și *cum* s'au cheltuit bani la alegerile trecute și pentru ce lucruri slabe se cheltuiesc chiar acum, suntem adânc indignați de nepăsarea cu care s'a tratat această alegere în clubul parlamentar. Nu se gândește nimeni la bani mulți pentru coruperea conștiinții alegătorilor. În așa poziții grele trebuie să se aibă însă în vedere cheltuelile ce nu se pot încunjura și să nu se creadă, că atunci, când adversarul nu cruță nimic, noi o să putem învinge cu apă sfințită!

În vara anului 1905 deputatul Boroșineului ne vestea organizare cu sute de mii membri, cu taxe cari vor produce zeci de mii coroane, în cât o să impunem și Vienei și coaliției!... Unde e acea organizare? Prin ce s'a manifestat de zece luni de zile?

Afară de V. Goldiș, care deputat nou a ținut să-și viziteze alegătorii? Unde s'a mai ținut serie de adunări populare?

Infrângerea dela Bocșa va fi convins acum și pe cei mai lesne crezători, că numai cu vorbirile din Dietă nu se ține cald poporul, ci domnii deputați să poștească a merge la sate. Pare că ne-am prea încrezut cu toții, pare că prea se cheltuiește preocuparea aranjând lucruri noi în Budapesta,

pe când la sate, iată, s'a pierdut teren, s'a pierdut o cetate tare.

Și nu e năcazul că s'a pierdut un scaun în parlament, ci chestia e că ne-am desvilit slăbiciunea, dușmanul a aflat cum și unde să lovească pentru a se face stăpân pe poziții în cari ne credeam invingibili. Cine nu se gândește oare, că ceace a încercat guvernul la Bocșa, acum că a reușit, nu va urma și cu celelalte două mandate atacate: a d-lui dr. G. Popovici la Lugoj și a d-lui dr. St. Petrovici la Zorlenț. Pentru toți ungurii e credință, adevăr curat acum că cercurile din Caraș-Severin, românii le-au cucerit numai fiindcă au terorizat. Guvernul se va îmbărbăta deci să terorizeze el, și va învinge pe toată linia!

E și revoltător să te gândești la îndrăzneala ovreii Weiss: să candideze în cerc curat românesc contra unui român susținut de partidul național! Ce i-s'ar fi întâmplat unui ovreii care ar fi mers în sate curate ungurești împotriva unui ungur neaș, de credința kossuthistă? E, prin urmare, revoltătoare și rușinea ce am pățit.

De vină sunt însă și cărturarii de pe sate. Li vom și țintui de stâlpul rușinei pe toți câți s'au dovedit nemernici.

Iar toate acestea le-am scris nu pentru că ne-ar fi drag să aflăm vină unora ori altora, ci pentru că noi așa vedem: sunt scăderi, sunt greșeli la mijloc, pe cari dacă nu le vom îndrepta din vreme, o să ni-se mai dea prilejuri triste de a înregistra înfrângerii ca la Bocșa.

Să nu uite cei în drept, că am pornit activitatea nu atât pentru a înzestra cu titlu de »magnificență« pe unii și pe alții, ci pentru a ajunși la cea mai mare cinste, să-și facă până în capăt cea mai înaltă datorie: să cultive poporul, să organizeze temeinic forțele vii ale națiunii!

Infrângerea dela Bocșa fie-ne tuturora un memento!

Congresul bisericesc sârbesc. Dela 13 c. începând, congresul bisericesc sârbesc a devenit iarăși capabil de a aduce concluziuni valide. Afară de 41 radicali, a mai venit adecă la ședință și episcopul din Vârșeț, Zmeianovici. El a sosit Miercuri dimineața. La gară, radicalii l-au primit cu mari ovațiuni. El s'a dus deadreptul la ședință, unde de asemeni l-au primit cu aplauze. După ce vicepreședintele Giurgevici a constatat că deputații sunt în număr reglementar de a se putea ține ședință, s'a citit o declarație sosită dela Brancovici; acesta scrie că nu va recunoaște de valide hotărârile aduse în lipsa sa. După ce a vorbit vicepreședintele, apoi dr. Miladinovici și episcopul Zmeianovici, congresul decide că nu ia la cunoștință declarația patriarhului. Episcopul Vârșețului într'o vorbire primită cu aplauze, declară că a venit la congres, pentru că așa a fost dorința eparchioților săi. Despre afacerea patriarhului nu se declară, căci despre asta se va pronunța în conzistor. La patriarh nici nu s'a dus, ci este găzduit în casa unui preot. Congresul a rezolvat afaceri curente.

Vlădici păpistăsești împotriva slovacilor. Se scrie din Lőcse: Episcopul de Sepuș Párvy Sándor a pornit o adevărată cruciată împotriva

preoților catolici cu sentimente slovace. Ziarele ungurești se bucură de aceasta, căci zic ele, panslavii au isbutit să deștepte și pe slovacii din Sepuș, până aci neatinși de influențele naționaliste. Pentru a-i mântui de aceste influențe, scriu șovinistii, vicespanul de acolo, Nogrady Lajos s'a adresat de urgență guvernului, ca să pornească imediat o foaie patriotică slovacă.

Asta de nu i-o mântui pe Slovaci!

Alegerile din Austria. Se anunță din Praga: »Nar. Lisly« are știrea, că s'a pus deja terminul alegerilor generale pentru Reichsrath. Alegerile vor avea loc la 14 Maiu, iar balotajile la 30 Maiu.

VIENA ȘI BUDAPESTA.

(E.) Fără sbuciumări violente, legea votului obștesc a luat fața unui lucru învederat în cealaltă jumătate a monarhiei noastre.

Acolo, unde lumea era obișnuită să recunoască vechea și boiereasca tradiție, care pretutindenea își dă osteneală d'a salvă și păstra rugina veacurilor trecute, tocmai acolo patenta preainaltă disolvă camera cea din urmă, numită curială, și dispune ca alegerile nouă generale pentru Reichsrath să se înceapă imediat.

Viena, mai curând decât se credea, își va avea parlamentul, unde țările Austriei vor fi reprezentate pe dreptate. Orașul împărătesc, de lângă Dunărea albastră, va adăposti un parlament cu alte vederi și cu alte nădejdi, ales pe temeiul dreptului d'a vota al tuturor cetățenilor unui stat cu mai multe neamuri. Va să zică, în Austria încetează nedreptatea, ca cel puternic și bogat în bani să fie înzestrat cu drepturi prea mari; iar săracul — tot sărac, și de una, și de alta.

În Budapesta?... Povestea veche! Stăpânirea noastră, iubitoare de vorbe laudăroase și multe, știe să descopere la trebuință o mare asemănare între libertățile Ungariei și ale — Engliterei. Drept aceea stâlpii coaliției nu se pot grăbi să imiteze pe niște... austriaci detestabili, pe niște »schwarzgelb«-iști învechiți.

E și anevoios. Trebuie chibzuială multă, și cântăreala de tot felul... Căci este vorba de sufrajiul universal în țara ungurească; iar domnii, când hotărăsc soarta țării, au nevoie de o precugetare deplină și desăvârșită.

Cu toată chibzuiala și cântăreala, stăpânitorii din Budapesta până acum n'au știut să producă un lucru mai bun și mai cuminte, decât a răspândi în public, că introducerea votului universal se va îndeplini — fie prin o nouă arondare de comitate, sau prin o mică rotunjire de comitate — în ori-ce caz, pe socoteala naționalităților nemaghiare, așa că din numărul total de 413 cercuri alectorale, maghiarii să dispună la sigur de ceva peste trei sate de cercuri; iar naționalitățile nemaghiare să se mulțumească cu vre-o sută — dacă le vor putea câștiga și p'acestea; în special noi, românii,

am avea puțin peste douăzeci de cercuri, între care jumătate vor fi — pe hârtie, firește.

Acest rezultat momentan s'ar părea foarte salutar pentru interesele curat maghiare. Rezultatul final cu toate acestea, ar fi cât se poate de nepatriotic.

Dacă stăpânirile maghiare nu primesc părerea, că noi naționalitățile după *numărul nostru* ar trebui să avem *majoritatea* în dieta din Budapesta, după-cum slavii vor avea majoritate de voturi în parlamentul din Viena; dacă planul de lege electorală al guvernului kossuthist ține seamă, afară de număr, și de alte considerante, care nu-i permit să ne acoarde nouă nemaghiarilor peste două sute de cercuri electorale, câte ni-s'ar cuveni conform numărului ce reprezentăm în țara aceasta; dacă planul amintit ar proclama o superioritate moderată a maghiarilor și li-ar da puțința, care o au deja, d'a fi în fruntea tuturor naționalităților, — toate acestea le-am mai înțelege.

Dar nu putem nici decum înțelege, și nu primim, să fim reduși la câteva picături problematice; — aceasta ar fi identic cu izgonirea în pasivitate, și cu excluderea noastră totală dela participare la viața politică a statului, va rămânea și mai departe nedeslegată...

Menirea sufragiului universal este o apropiere către deslegarea definitivă a cestiunii celei mari și grave, care trebuie rezolvată spre mulțumirea tuturor cetățenilor regalului ungar. Menirea unui sufragiu universal nefalsificat nu este de a răscoli și mai adânc patimele omenesți, ci de a le potoli, și a pune în locul lor munca păcii, ale cărei roade binefăcătoare să asigure existența acestui stat în orice împrejurări.

Admite înalta noastră stăpânire astfel de vederi, ori nu? Sau preferă, ceea-ce și-a pus de gând, să ne delătore cu meșteșuguri și cu viclenie din viitoarea dietă din Budapesta?

De-o fi una, de-o fi alta, — pasiviști am mai fost, și ne-am ridicat și ne-am

întărit pe celelalte terene, unde puterile noastre cele mai bune nu s'au mistuit în luptă deșartă.

Vom lupta și mai departe; — dar nu ne vom istovi puterile alergând după iluzii frumoase și nerealizabile.

Viitorul de aur este al acelora, care pot să ne înalțe din sucurile lor proprii, și nu din ale străinilor.

N-avem să perim noi românii nici odată. Dar să învățăm a lucra mai bine și mai cuminte; să așteptăm cu răbdare, ținând în minte atât beneficiile dobândite, cât și pagubele suferite, după pilda strămoșilor ai căror urmași suntem.

STUDII STATISTICE.

De Eugen Brote.

Descrerea relativă a populației române în ținutul Sibiului.

III.

În grupul românesc (I) aflăm două centre ale decreșterii populației române: unul pe valea Sibiului, la Seliște și altul pe Olt la Avrig. În Seliște precum și în satele ce o înconjoară: Galiș, Vale, Săcel, Cacova și Sibiel, populația română scade în mod absolut. Seliștea, ea singură, a scăzut numărul populației sale românești în cei 20 ani cu 520 suflete (dela 3760 la 3240) sau cu a șaptea parte. Dacă cifra însemnată în numărătoarea din anul 1750 este exactă, Seliștea a avut acum 150 ani mai mulți locuitori decât astăzi (atunci 3600, astăzi 3240). Remarcabil este și sporul mare a neromânilor în Seliște; în cei 20 ani, ei s'au înmulțit (dela 164 la 332). În cele 6 sate; Seliște, Galiș, Vale, Săcel, Cacova și Sibiel se aflau la 1880, 8418 români, la 1900 însă numai 7530, au scăzut deci cu 888. Și Tilișca, care n'a sporit decât cu 19 suflete în 20 ani, se alătură acestor 6 sate. Urmează apoi alte 2 sate mari, cu un spor anual cu mai puțin de o jumătate sutime la sută: Reșinari (0.40 procente) și Sadu (0.49 perc.). În rândul al treilea se grupează satele Gurarâu (0.66 perc.), Orlat (0.70 perc.) și Poblaca (0.79). Pe valea Sibiului este singura comună mică Magu, unde populația română crește în mod însemnat (1.91 perc). Ceva mai puțin rea este situația în regiunea decreșterii cu centrul Avrig. Aci nu sunt sate, în care populația ar scădea în mod absolut.

Dar Boița și Porcești, stau tocmai la limita decreșterii absolute: aceste 2 sate aveau la 1880 2911 locuitori și la 1900 2918. În jurul lor se grupează 2 sate cu o creștere anuală de mai puțin de o jumătate sutime la sută: Sebeșul-de-sus (0.32 perc.) și Avrigul (0.39 perc.).

În Avrig ca și la Seliște, se remarcă un spor mai mare a neromânilor (dela 357 la 530). Urmează în al treilea rând Tălmăcelul (0.75 perc.) și Sebeșul de jos (0.79 perc.). Și pe această parte, pe Olt, este numai o singură comună românească, Racovița, care urcă sporul populației române peste un procent și jumătate (1.77 procente.)

Din cele 20 comune ale acestui grup numai în 4: în Seliște, Orlat, Avrig și Boița minoritățile ajung la o cifră mai considerabilă (dela 112 până la 530); în toate celelalte ele nu sunt decât fracțiuni disparente. Numai în Orlat scade în mod absolut minoritatea.

În unica comună germană, Tălmăciu colonia mică de români a sporit dela 106 la 144.

În unica comună mixtă, Brad, sporiul românilor nu e mare (0.70 perc.), dar, fiind al celorlalți și mai mic, ei au dobândit deja majoritatea absolută a populației așa, că în viitor Bradul va fi rangiat între comunele românești.

În grupul mestecat (II.) tendința de creștere a populației se manifestă în diferite moduri. Din 24 comune românești sunt numai 10, în cari nu există minorități mai considerabile. 5 din ele: Ighidorf, Vecerd, Bendorf, Gișasa-de-sus și Gișasa-de-jos sunt situate la un loc pe malul drept al Hârtibaciului, și celelalte 5: Fofeldea, Ilimbar, Glâmboaca, Calun și Nucet, între Hârtibaciu și Olt. Toate 10 găzduesc 6089 români (la 1880), din cari 3118 pe Hârtibaciu și 2971 pe Olt.

Ei au sporit în total cu 629 suflete sau cu 0.51 perc.; pe Hârtibaciu aproape înmulțit (0.66 perc.), decât pe Olt (0.36 perc.) Și satul Cornățel, situat între Hârtibaciu și Olt, poate fi adaus lângă aceste 10 comune, cu toate că în conscripțiunea din 1900 s'a înregistrat 60 suflete ca neromânești, pe când la 1880 se aflau numai 29. Minoritatea aceasta umflată deodată la 10 perc. poate se fie apărut numai în mod întâmplător și trecător. Cornățelul nu se deosebește în sporul populației sale române de celelalte 10 sate românești fără minorități; ea a crescut cu 0.45 perc. anual. Nici Veștemul, la gura Hârtibaciului, nu poate fi numărat decât tot între comunele curat românești, cu toate că și aci minoritatea se umflă dintr'odată dela 3 la 65. Acest sat iasă nu numai topograficește ci și altcum din cercul satelor înșirate mai sus. Populația

FOIȚĂ ORIGINALĂ A «TRIBUNEI».

CĂINȚA.

PIESĂ POPORALĂ ÎN 3 ACTE.

De Ales. Muntean alui Vasile.

(Urmare.)

Actul al III-lea.

(Scena reprezintă târgul de țară din P. Aproapei țidulăria, cam la o parte casa medicului. Popor din satele din prejur. În dreapta drum de țară. În stânga, corturi, cu mâncări și beuturi. În mijlocul târgului, pe un dâmbuleț, o rugă. Maria, Nicodim și Iosif, aproape de pod, așteaptă sosirea trăsurilor din spre Măderat).

Scena I.

Maria, Nicodim, Iosif.

Maria (lui Iosif): Mor de nerăbdare, de frică, de... rușine!

Iosif (serios): Cine li-i de vină? Eu?

Nicodim (mângâind-o): Să privim la cer, Mario, să ne rugăm lui Dumnezeu. E așa de bine să așteptăm darul celui de Sus, când sufletul e înviforat... Noi am dorit să te scăpăm de pocăiți. Cine-i știea pe dânșii hoți?...

Maria (atinsă): De ce vrei să iei o hoată? În loc să-mi alini durerea și să mă scapi de rușine, mă batjocorești (mânoasă). Na-ți inelul. (Vrea să-l scoată de pe deget).

Nicodim: Mario! Tu ziceai odată, că nu iubești pe cine mințește. Eu ți-am spus adevărul,...

și-aș vrea și eu să-i scăpăm pe nenorociții, dar, de fapta lor...

Iosif (indignat): Fapta lor, da, o să-i pedepsească. N'ai vrea, verișoară dragă, să ne bucurăm, că unchiul Comănescu era să fie jefuit? N'ai voi de dragul lui nenea Tulbure, să ne ducă și pe noi jendarmii? Ce să fi făcut? Am descoperit, cum ne fuse vorba, planul pocăiților, și, în loc să mulțumești părintelui, că te-a logodit, maicii tale, că și-a dat învoirea...

Maria (punându-și inelul la loc; lui Nicodim): Ți-am jurat credință, sub patrafir, ești al meu (îl privește cu iubire și sfioasă). Mă ierți?

Nicodim (gales): Ești copilă!... (o îmbrățișează).

Iosif (zimbând): Mică, mițitică și fricoasă!

Maria (suspinând): Da, că ori-ce ați zice, tata meu e în primejdie. Eu îl iubesc, ca o fată bună și mă rog lui Dumnezeu să-l ferească de rău.

Nicodim: Foarte bine!

Iosif: Lucru creștinesc!

Maria: Da, și-aș vrea să am un pic de milă și dela voi... (lăcrimează) dar voi sunteți prea răi.

Nicodim: Nu plânge, draguțo, că mă usc! Vom ruga pe unchiul Comănescu să-i ierte. Părintele Mircea, vine și el, dela sfântia Sa, dl Filip. Il va ruga și dânsul.

Iosif: Poate atunci se va despoacă.

Maria: Și dacă nu?

Iosif: Nu știu, nu cred!

Nicodim: Să știți, că mie îmi spune inima, că decât să stea în temniță, mai bine-o făgădui, nu-mai să scape.

Maria: Așa, poate; eu cu mintea mea gândesc, că tata nu-i omul, care să 'ndoiește-așa iute!

Iosif: Nici când vede pe fiica sa?

Nicodim: Și când știe, ce-a făcut?

Maria: Să dea Dumnezeu! Ce mult, ce mult aș vrea! Ne-ar fi atunci, casa, casă; masa, masă! S'ar opri plânsul neîncetat... Bătăile, fără vină suferite, ar pieri! (Cade, îndurerată 'n genunchi). O, Doamne! luminează-l, trezește-l și redă-mi-l iar' pe tata! (se ridică).

Iosif) Amin, Dumnezeu te-audă!

Nicodim) Maria (agitată): Iată-i vin... Se vede colb mare. Vin. Să ne dăm de-aci, la o parte.

Iosif: Sunt ei! Vin cu trei trăsuri.

Nicodim (făcând pod cu palma, d'asupra ochilor, pe frunte). Da; înainte-i unchiul Comănescu,

Maria (privind spre târg): Iată colo, lângă crucea de lângă doctorul, vine părintele Mircea.. vedeți cum îi sboară în vânt reverenda..

Iosif (c'o privire repede): Il vedem.

Nicodim: Vine să-i întâlnească pe-ai noștri!

Maria (tremurând): Doamne, doamne, oare ce-o fi!

Nicodim (iritat): Nimic, nimic, dragă; Dumnezeu e bun și mare!

Iosif: St!... (s'aude-o violină) Asta-i Pavel!

Maria: Da, (spre partea, de unde s'auzi melododia). El! Oare ce caută pe-aiți?

Iosif: O venit și el ca alții, la târg.

Nicodim: Au sosit ai noștri!

Maria (cu iritație crescândă). Da, uite-i, se coboară, vai! ce să mă fac? (În vremea asta se aud trăsuri uruind. Din ele coboară mai mulți. Se zăresc, mai aproape, Comănescu, cu Sanda, apoi pocăiții, palizi ca moartea, însoțiți de plăeși și străjeri, Mircea se zărește în târg).

(Va urma).

sa română a sporit dela 770 la 1224, sau cu aproape 3 perc.

În celelalte 12 comune românești ale acestui grup sunt minorități considerabile, de a căror creștere sau decreștere trebuie ținut socoteală. În 3 din ele: Țelina, în fundul unui pârâu al Hârțibaciului, Zlagna pe un alt pârâu al acestui râu, și Țichindeal, pe malul drept al râului. Poporațiunea română scade în mod absolut (dela 1380 la 1245). În Țichindeal lipsesc datele complete despre minoritate (137 la 1900), în Zlagna scade și minoritatea (253) și în Țelina ea a sporit dela 81 la 141.

În alte 2 sate: în Săcădate, pe malul Oltului, și în Retișdorf, aproape de obârșia Hârțibaciului poporațiunea română nu sporește decât cu abia un sfert de sutime la sută (0.26 perc. și 0.23 perc.), pe când minoritățile cresc în mod însemnat: în Săcădate dela 144 la 172 și în Retișdorf dela 190 la 297. În Bârghiș sporiul românilor nu este mare (0.68 perc.), dar totuși mai mare decât al minorității (0.54 perc.) În restul de 6 sate românești sporiul românilor este normal sau peste normal și mai mare decât al minorității. În Vurpăr români au sporit dela 814 la 1190 (2.31 perc.), minoritatea dela 798 la 839 (0.25 perc.), în Cașolț românii dela 255 la 364 (2.14 perc.) minoritatea dela 243 la 265 (0.45). În Prostea, Covăș, Vârd și Noul-săsesc, românii au sporit dela 1578 la 2265 (2.17 perc.), pe când minoritățile au scăzut dela 1194 la 996.

Din România.

Congresul institutorilor. În zilele de 28 și 29 Ianuarie institutorii au ținut un congres la Ploiești. După lungi și sgomotoase discuțiuni, s'au votat următoarele desiderate:

I. Membrii corpului didactic primar urban, întrunit în prim congres la Ploiești în ziua de 28 Ianuarie 1907, în urma discuțiilor ce au avut loc, constată existența activității extra-școlare din trecut a institutorilor și institutoarelor și și exprimă dorința ca această activitate să continue și în viitor, potrivit nevoilor cultural-economice și naționale ale populației orășenești, sperând în același timp în concursul efectiv al tuturor autorităților.

II. Membrii corpului didactic primar urban întrunit în congres la Ploiești în ziua de 29 Ianuarie, în urma discuțiilor ce au avut loc, exprimă dorința ca guvernele și corpurile legiuitoare în înalta lor solitudine ce au pentru funcționarii statului să țină seamă de reaua stare materială a institutorului și institutoarei, aducându-i în timpul cel mai scurt următoarele îmbunătățiri:

1) Să se restabilească salariul de lei 225 și gradațiile cuvenite conform legii dela 1883;

2) La prima modificare a legii învățământului primar să se prevadă pentru toți institutorii și institutoarele urbane, în baza titlului de absolvire a fostelor școli normale de institutori și institutoare, salariul tot la suma 225 lei lunar;

3) Să se plătească din oficiu suplinitorul în caz de boală;

4) Institutorii și institutoarele să fie scoși la pensie după 30 de ani de serviciu, fără limită de vârstă;

5) Concediile pentru caz de boală și anii de minoritate să fie considerați ca în serviciu;

6) Să se acorde institutorilor reducerea de 50 la sută pe căile ferate;

7) Să se egalizeze în drepturi politice institutorul cu membrii cursului secundar;

8) Să se despartă direcția învățământului primar, încredințându-se postul de director, sub-director și inspector al aceștii direcții institutorilor și să se facă din aceste posturi și din revizoratele școlare cariere.

Portul Sulina e actualmente blocat de ghețuri cari s'au strins în cantitate colosală la deschiderea canalului, făcând cu neputință intrarea și ieșirea vaselor din port.

Toate încercările făcute de a se sparge acest bloc de gheață au fost zadarnice și se pune temei numai pe un vânt dela sud care ar putea să libereze portul de această blocare.

Vaporul »Principesa Maria«. O nouă telegramă sosită dela Tenedos la serviciul maritim român, anunță că s'a izbutit a se sfărâma stânca de sub prora vasului »Principesa Maria«, și că se lucrează cu energie spre a se rupe stânca de sub mijlocul și pupa vasului; după aceste operații vasul va fi tras de remorcherul de salvare.

Vaporul »Principesa Maria« n'a mai suferit nici o avarie.

Veniturile pescăriilor devin din an în an mai mari, iar excedentele întrec cu mult prevederile bugetare.

După datele primite de dl dr. Antipa, directorul general al pescăriilor Statului, veniturile acestor pescării, au fost dela 1 Aprilie trecut până la 1 Ianuarie c. 2.700.000 lei.

Față cu prevederile bugetare pe întregul an financiar 1906—907, prevederi în sumă de 2.200.000 veniturile dau până la 1 Ianuarie un excedent de un jumătate de milion.

În intervalul de mai sus numai domeniul Brăilei a dat un milion de lei.

Afacerea Lengyel.

— Raport telefonic din Camera ungară. —

Budapesta, 15 Februarie.

Afacerea Lengyel preocupă toată camera. Pentru aceea sala-i goală și culuarele pline. Chiar la început o senzație. *Kossuth* depune pe masa camerei faimoasele sale acte, cari au fost furate dela ministerul de comerț. Aplauzele cu cari este primit sunt foarte slabe și forțate. Toți simt că este o afacere penibilă pentru guvern.

Kossuth numește *retribuții* sumele pe cari presa ungurească și ceea-ce stă în serviciul guvernului le primește dela guvern. Dar toți simt și știu prea bine că aceste *retribuții* în limbajul vulgar se chiamă *mituiri*. Tot astfel *bursa* despre care vorbește *Kossuth* este foarte bănuită, căci este dată lui *Méray-Horváth Károly*, care se știe că a mijlocit ajungerea la putere a coaliției. Și apoi o bursă anuală de 20.000 cor., poate fi foarte păgubitoare studiilor tinărului celui mai harnic și talentat.

Apoi s'a continuat *munca productivă*, în mijlocul celui mai mare dezinteres.

Președintele *Jusztos* deschide ședința la orele 10.

Pe banca ministerială: *Wekerle*, *Kossuth*, *Günther*, *Jossipovich*, *Andrássy*.

Dintre deputații naționali nimeni nu-i present. Nu străm lipsa celor mai râvnitori și mai harnici dintre ei, căci aceștia și acum sunt activi la Bocșa. Dar unde-i restul, care nu-i nici aici, nici la Bocșa?

Înainte de ordinea zilei.

Ministrul *Kossuth Ferencz*: În timpul din urmă s'au întâmplat mai multe lucruri cari fac să răsune presa lumii întregi de iele. Ca să le spunem pe nume, că ele sunt un *furtișag*. Pentru ca să vă convingeți de cuprinsul lor, le depun pe masa camerei (Aplause). Ele cuprind retribuțiile pe cari le face guvernul ziarelor pentru publicațiile și anunțurile ce le face.

Un alt act cuprinde bursele ce le dă guvernul unui om pentru studii de sociologie ce le face în străinătate (Aplause).

În continuarea discuției proiectului de lege despre asigurarea funcționarilor industriali și comerciali, vorbește.

Gustav Gratz (sas) despre situația generală a muncitorilor, funcționarilor și întreprinzătorilor comerciali din Ungaria făcând comparația cu alte state.

Pető Sándor (democrat) rostește un lung discurs vorbind despre aceleași probleme.

După pauză a vorbit

Nagy Sándor și după el președintele a încheiat ședința la ora 2.

Corupția.

Afacerea Lengyel pe culoarele Camerei.

Mare bucurie printre deputații aderenți neștrămutați, atât în vremuri bune, cât și în vremuri rele ai guvernului. Pentru ei Lengyel este pierdut. Este evident, zic ei că Lengyel a îndemnat pe Hajdu să fure actele, deci este vinovat, ca autor moral al furturilor. După alții, el, ce-i drept, nu a îndemnat pe Hajdu, să fure, dar a trebuit să bănuiască proveniența necinstită a actelor acestora și este vinovat ca gazdă de hoț.

Toți îl condamnă însă pentru mijloacele cu cari Lengyel vrea să săvârșească opera de purificare morală ca al cărei erou se greează. De asemenea toți sunt de acord că afacerea asta va eși rău pentru Lengyel și acesta va face cunoștință cu pușcăria. Unii îl cred pe Lengyel o unealtă oarbă și inconștientă în mâinile adversarilor guvernului. Chiar dacă Hajdu nu a primit bani dela Lengyel, zic ei, acesta trebuie să presupue că Hajdu nu a furat actele dintr'un imbold pur patriotic, ci fiind plătit de alții (probabil clica fostului guvern Fejérváry—Krisztoffy) pentru a răsturna guvernul prin Lengyel.

Un lucru însă nu-l spune nimeni, dar îl simt cu toții: afacerea asta-i cu mult mai compromițătoare pentru guvern decât pentru Lengyel, căci ea descopere toată corupția acestui regim al *asanării moravurilor*.

Lista ziarelor plătite de guvern.

Iată lista »retribuțiilor« pe cari presa le primește dela guvern.

Ne-aducem aminte de o altă listă la prilejul acesta. Lista publicată de ziarul nostru acum câte-va săptămâni supt titlul *Calvarul*.

Iele sunt două documente clasice ale vremurilor noastre și caracterizează într'un chip strălucit unde-i corupția, venalitatea și unde-i lupta pentru convingeri sfinte și idealuri înalte. Puse față 'n față, ele ar dovedi unde s'a coborât nivelul presei ungurești și cum presa noastră puțină și săracă a rezistat tuturor ispitelor și ademenirilor:

Iată lista amintită.

Magyar Szó	10.000 cor.
Az Ujság	10.000 »
A Hét	1000 »
Magyar Nemzet	6000 »
Budapesti Napló	10.000 »
Pester Lloyd	10.000 »
Magy. Hirlap	10.000 »
Pesti Napló	10.000 »
Budapesti Hirlap	10.000 »
Neues Pol. Volksbl.	50.000 »

apoi sume de câte 8—6—4—3—2—1000 ziarele »Neues Pester Journal« »Budapester Correspondenz« »Pesti Hirlap« »Magyar Tudositó« »Független Magyarország« »Független Zászló« etc. etc.

3 cuvinte:

Bársony. Ciorap. Szabadság-tér.

MIȘELIILE DELA BOCȘA.

Deținerea deputatului dr. St. Petrovici și a redactorului „Tribunei”, G. Stoica.

— Prin telefon. —

Bocșa, orele 10 și jum. Jandarmeria și-a făcut de cap; pe noi românii ne-a tratat ca și când n'am fi cetățeni, ci răufăcători.

Deputatul Zorlențului, dr. St. Petrovici, a fost deținut de cu ziuă încă, din fruntea unui grup de alegători, și pornit, între baionete, la Seghedin.

Tot așa a pățit și redactorul „Tribunei”, George Stoica. Indignarea e mare. S'au dat telegrame și s'a protestat la ministrul de interne.

— Dela trimisul nostru special. —

La 6 ceasuri dimineața localitatea unică de alegere Bocșa e ocupată de mai multe sute de jandarmi, cari cutreeră străzile cu baionetă pe pușcă și ocupă toate intrările în sat. Propaganda din partea guvernamentală se observă mult. Oamenii de încredere ai lui Braniște între cari avocatul din Lugoj Isidor Pop au fost în parte arestați sau respinși reprezentantul *Tribunei* din Arad Stoica a fost o oră închis. Ceilalți reprezentanți ai presei 3 vienezi, 3 germani și un italian au suferit o strictă controlă. Alegerea începe la 9 ore. Intrarea în localitate a partizanilor lui Braniște e permisă numai după 7 ore.

Un cordon de jandarmi desparte cele două lagăre inamice. Alegătorii guvernamentali sunt apărați de garduri înalte. Alegătorii din Bocșa sunt întruniți înaintea biroului de alegere. Prezent e candidatul Braniște pe când Weiss nu s'a prezentat de loc. Mulți deputați unguri prezenți, din partea românilor Brediceanu și Popovici din Lugoj. Toți advocații români din Lugoj cu candidații lor. *Deputatul Petrovici ieri încă aci a fost împiedecat de a azista la alegeri din cauza momentanei arestări pentru procesul său de agitație și a trebuit să plece imediat în temnița de stat din Seghedin.*

La 7^{1/2} căruțe cu alegători români din munți au sosit. După aceea vin mereu partizani de-ai lui Braniște.

Cercul electoral din Bocșa cuprinde 32 de comune la o depărtare de circa 60 km. sunt 3402 de alegători. Local de vot e o baracă ridicată din lemn în mijlocul comunei și are trei secțiuni. Ținutul înzăpezit și 80 răceala.

La ora 11 a sosit un tren special cu partizanii lui Weisz. Muzica-i acompaniau. Mai multe căruțe cu *Crașoveni* au sosit de asemenea cu steaguri naționale ungurești pe care era inscripția: *Eljen Weiss Julian*. Alegătorii noștri înaintează liniștit împărțiți pe comune spre localul de vot.

Ai noștri sunt lăsați unul câte unul la intervale mari, pe când contrarii intră cu ceata. Mă tem că aceasta să nu fie o pătlogărie, care să ne strice majoritatea noastră incontestabilă.

Au sosit mulți preoți români, mândria noastră națională. Localitatea prezentă o icoană foarte plăcută. Ziariști străini sunt încântați de frumseța portului și a chipului femeii române. Ei și-au exprimat dorința să fim fotografiați într'un grup cu țărani și țărance. Fotografii ce venise ocazionala luat un astfel de tablou.

S'a dat din partea presei străine a doua telegramă la ora 12 cu amănuntele ce le-am arătat mai sus.

Ziarului *»Universul«* din București i-s'a trimis din partea reprezentantului lui următoarea telegramă:

»Universul«, Bucarest. Sosesc aici la șapte cu deputatul Brediceanu și avocatul Pop, fruntași români din Lugoj. Satul ocupat cu mai multe sute de gendarmi, postări la toate intrările.

Alegătorii români din 32 comune depărtate 60 kilometri sosesc sutele neconținut cu frunză de brad în căciulă. Cercul electoral cuprinde 3402 alegători, se prevede însă nu vor fi așa număroși ca la procedenta alegere, cauza probabil intimidare.

Alegerea va începe la nouă ceasuri. Localul de vot e o baracă construită în mijlocul comunei. Sosim la biroul electoral român pe un drum greoiu și coborâți din trăsură găsim întruniți alegători români din munți. Șapte reprezentanți ai presei vieneze, berlineze și italiene.

Reprezentantul *»Tribunei«* din Arad G. Stoica a fost arestat la sosire și eliberat după interogator. Aflu că în tabăra guvernamentală se găesc deputații unguri Hock, Steiner, Dobroslav, Pescha, Hódy și cunoscutul Burdia.

Situația până la ora 12 nu ne este cunoscută. Cercetările nu ne sunt permise încă. Aflu însă că candidatul nostru la ora 12 are cu 43 de voturi mai mult ca adversarul său.

Al doilea tren special cu trei vagoane a adus noi alegători de-ai lui Weisz la 12 și jum., și înapoiază pe cei ce-au votat. Votul lor e plătit cu 5 până la 20 de coroane. Se agită vestea, că îi pune să voteze de două-ori repetând astfel cazul dela 1884 cu dl Brediceanu.

Ce nu se poate face la o alegere liberă!

Asta e situația până la ora 4 d. a.

La ora patru și jumătate situația candidatului nostru, nu este de loc avantajoasă. După o telegramă oficioasă, prinsă în decursul conversației mele telefonice, aflu, că candidatul Weisz, are 700 de voturi în plus, iar după-ace vor vota toate comunele românești — zice oficioasa — la ora 10 din noapte, vom ieși învingători, cu cel puțin 200 de voturi.

In general Românii le-a lipsit organizația. Ori câtă animație ar fi în localitate, acasă nu s'au constituit regulat. Pe urmă multe sate au fost corupte cu bani, iar în preseara alegerii cu băutura și locuitorii aduși la vot noaptea.

Mai e apoi și păcatul românesc. Este știut, că preoții și învățătorii noștri conduce poporul. Ei, tocmai câte-va modele, fără rușine și păcat, și-au vândut cinstea de preot.

Păcătoșii aceștia, cari nu merită nici cinstea de a fi scuipați în obraz sunt Popa Stoian din Valeapai copilul popei Stoian din Caransebeș — om văzut de conzistorul nostru de acolo; învățătorul Crainiceanu s'a luat de mână cu popa. Mai e popa din Duleu, Nistor Damșa cu toată comuna care a votat pentru ovreu și învățătorul Popovici din Barbosa cu tot satul a votat cu Weiss, spre rușinea lor și a celor cari îi mai rabdă ca sftnici ai poporului.

Ce ne trebuiește?

Pe terenul comercial s'a pornit mișcare și la noi la români. Numai îmbucura ne poate faptul acesta. Ni-se impune însă întrebarea: oare de ce avem noi românii lipsă mai mare? Răspundem scurt: De oameni și de bani. La tot cazul însă în primul rând avem lipsă de oameni fiindcă oamenii fac bani. Zicând oamenii, înțeleg oamenii cu cunoștințe comerciale. Noi nu avem specialiști de loc iar bărbați cu cunoștințe comerciale cari să fie produs ceva, mai mult de 3—4 nu află. Și nici nu se poate altcum căci suntem începători. Problema ce ni-se impune este studiul și iar studiul. Să studiem specialiști învățați ai popoarelor străine, să alegem ce să potrivește pentru noi căci precum un fel de plantă în un mejiu crește și aduce roade iar în altul să vestejește așa și pornirile comerciale la un ppor au rost unele la altul altele.

Să nu ne îndestulim cu cunoștințele câștigate în școală ori cu știința șablonică din 2—3 ani de praxă, ci să ne specializăm în un ram sau în altul al comerțului. E bine însă ca băncile sau asociațiunile de altă natură, spre a ușura oficianților acest lucru, să se provadă cu o bibliotecă comercială perfectă.

Noi românii să avem încredere în noi și în mintea noastră. Dacă cutare lucru n'a succes la cutare popor, nu urmează, că nici nouă să nu ne succedă. Dacă nu succede întâia dată, trebuie să succedă a doua sau a treia oară.

Ideia cu *revizori esperți* a fost o idee bună. Cercul de activitate al *revizorilor esperți* pe lângă revizuire, eu îl contemplez în felul următor:

1. În fiecare jumătate de an sau în fiecare an, convin în un anumit oraș cu toții.

2. Se sfătuesc asupra chestiunilor mai însemnate economice și dau direcții comerciale, potrivite împrejurărilor.

3. Institutele mai mari, prefer pe tinerii absoluți de oare-care școală comercială și cu praxă de un an, cari au un atestat de recomandare dela *revizori esperți* ce-l obțin în urma unui examen.

4. Comisia *revizorilor esperți* pune premii pentru cutare lucrare economică mai bună etc. etc.

Mai însemnat e punctul 3, fiindcă în felul acesta am avea o Academie comercială ideală menită de a ne completa mereu cunoștințele mai ales din punct de vedere al împrejurărilor și trebuințelor noastre. Tineri în anul de praxă studiază privat și la aceasta îi îndeamnă și ambiția de a obține *atestatul de recomandare* care e dă-tător de ton la urcarea salarului. Ar promova pofta de lucru și premiile puse în anumită direcțiune eventual în 2—3 direcții, dând astfel prilej de a se specializa unii în un ram alții în altul.

Importanța celor scrise mai sus e mare deoarece comerțul român ar lua un avânt special. Budapesta, la 10 Febr. 1907.

Simeon Popescu.

Bancruta tulipanului...

»Magyarország« dela 13 Februarie începe astfel aricolul său de fond:

»Oficiul nostru statistic a publicat datele referitoare la negoțul nostru cu străinătatea în anul 1906. Sunt foarte interesante datele acestea, dar cu atât mai puțin înveselitoare. Exportul nostru în asemănare cu anul 1905 adevărat, a crescut cu 45 milioane coroane, dar față cu acest export a crescut și *importul*, cu 105 milioane coroane, așa că bilanțul care la 1905 se încheiase cu un activ de aproape 35 milioane, în 1906 prezintă un *pasiv de 18 milioane*. Și mai rea e icoana dacă cercetăm numai comerțul nostru cu Austria. Exportul nostru în Austria a crescut cu 54 mil. dar a crescut și *importul din Austria cu 121 milioane*. Bilanțul nostru cu Austria, care deja și în 1905 se încheiase cu un pasiv de 24 milioane, acum dă un *pasiv de 85 milioane*...

Iar aceasta se întâmplă în anul, în care la putere sunt cei cu *»tulipan«*, cei cari ani de zile au făcut o larmă infernală ca să nu se aducă nimic din străinătate, și cu atât mai puțin din Austria, dela — neamțul!

Emigrările.

Se scrie, că emigrările în America din comitatul Zolyom se sporesc din zi în zi. Nu e săptămână, în care să nu plece, cel puțin o sută de inși, prin Brema, sau prin Hamburg, spre America. Unii pleacă dela început cu familiile lor, iar alții după câteva luni petrecute în America trimit bani și bilet de vapor pentru ai lor. În cei din urmă zece ani au emigrat din comitatul Zolyom 8—10 mii și abia s'au întors 4—5 sute, dar și aceștia rămân în patria veche numai până când își cheltuiesc banii ce au adus cu ei, apoi pleacă din nou la drum, convertind și pe alții să plece cu ei. Și fetele pleacă în America în ținuturile unde sunt feciorii de însurat din satul lor. Dar nu numai în comitat se împuținează numărul locuitorilor prin emigrare ci și în capitala comitatului, Besztercebánya. În 7 Februarie și în zilele dintâi ale săptămânii, numai din Besztercebánya au plecat cincizeci emigranți spre Brema pentru America.

Din Sătmar se scrie de asemeni, că și acolo emigrările au luat o așa proporție, în cât cei din fruntea comitatului s'au pus pe griji. Deocamdată în ședința din urmă a congregațiunii au hotărât ca să roage guvernul să nu dea pașaport celor ce n'au împlinit încă vârsta de 42 ani.

Da ce? Să-i țină cu sila să moară de foame în — patrie?

Scadă guvernul dările și facă să înceteze blăstămățiile, atunci nu vor merge atâția în America!

NOUTĂȚI.

A R A D, 15 Februarie 1907.

Alegerea din Bocșa.

De mult nu s'a manifestat o interesare mai mare față de vr'o alegere ca și acum față de cea din Bocșa. Redacția noastră ziua întreagă a fost asaltată cu întrebări și telefonul a lărmuit în permanență. Din Lipova, din M.-Radna, Madoș, Boroșineu, Chișineu, Hămagiu, Șiria, Pecica, Cermeiu, Brad, Orăștie, Brașov și din Budapesta ni-s'au adresat cu întrebări. Iar din loc întrebările — fără număr. Asta ne-a îndemnat să scoatem la ora 3 o ediție separată despre veștile primite până atunci. Ediția a fost epuizată în câteva minute. Cafenelele, librăriile, vitrinele prăvăliilor, toate au fost pline cu ediția »Tribunei«, care satisfăcea curiozitatea publicului nu numai român ci și străin. Pe străzi aglomerare mare înaintea vre-unei vitrine. Ungurii silabizau scrisul românesc. Prima noastră ediție a fost aceasta:

Ediție separată.

Teroare mare în Bocșa.

14 Februarie 1907.

11 ore. Alegătorii noștri au sosit sub escortă de jandarmi.

Toate căile și stradele stau sub asalt de miliție și jandarmi și nu sunt lăsați decât alegătorii. Suntem șase reprezentanți ai presei italiană, germană și română. Președintele a refuzat să ne de pas-partouri.

Prin telefon la 3 ore. Presiunile și mișelile electorale nu pot fi controlate. Domnește o teroare de nedescris. Alegătorii noștri brutalizați. Cordonul militar ține în tabăra contrară pe alegătorii noștri.

În condițiunile acestea șansele sunt incalculabile.

Sunt o droaie de deputați unguri de față, între ei și faimosul Burdea.

La 4 ore. În urma mișelilor multe și a trădării unor preoți, voturile lui Iulian Weisz au întrecut cu 200 pe ale candidatului nostru.

Bocșa, orele 6 (prin telefon). Invingerea lui Weisz Iulian e sigură. Înainte cu o jumătate de oră, iată cum steteau candidații :

**Dr. V. Branște - 950 voturi.
Weisz Iulian 1530 „**

Prezidentul a fixat închiderea biourilor de votare, peste o oră.

Bocșa, orele 7½ (prin telefon). Weisz Iulian a fost proclamat ales cu o majoritate de 500 voturi.

— **Iar proces.** Dl Sever Bocu, redactorul ziarului nostru, iar a primit pe mâne citațiune la poliția din Arad, și anume pentru a fi ascultat într'un nou proces ce se pornește împotriva »Tribunei«. Andrassy nu se lasă.
Dar nici noi nu ne vom lăsa.

— **Distincție.** M. Sa Carol I regele României a decorat pe dl Dr. Nicolae Comșa medic în Săliște, fost deputat dietal al cercului Cristian (com. Sibiu), cu Crucea de ofițer a ordinului *Coroana României*.

Felicitările noastre!

— **Agent de emigrare osândit.** Poliția a pus mâna pe agentul Rackov Misa, care în părțile Torontalului îndemna pe țărani și-i angaja să emigreze. El a fost osândit la 2 luni temniță ori 500 cor. amendă.

— **În cauza emigrărilor,** se știe, zelosul comerciant român din Fiume, dl F. A. Degan, a scris în ziarul nostru adesea. La una din observațiunile d-sale, părintele Magdu din Ecica a răspuns. Dl Degan vine acum și atât la adresa dlui Magdu, cât și a celorlalți stimați cărturari români de pe sate, spune:

Presupun, că dacă pe un parochian pe lângă toată înzistința nu l'ați putut reține acasă, atunci ar fi foarte pctriv, ca să-l informați că pe la ce gări are să treacă, etc., fără a fi silit să fie luat sub scutul unui agent, ale cărui sfaturi costă mulți bani. Adevărat, că este lege care pedepsește aspru persoanele ce îndeamnă la emigrare, guvernul însă neavând timp să caute după agenți, e dator să atragem atențiunea guvernului asupra lor!

Numai cine locuiește aici poate avea idee că în ce măsură mare au început a emigra și românii, deci dorința mea e, ca să curăm răul până nu va fi prea târziu.

Eu mă interesez adese-ori de ei, ba când îmi permite timpul merg și la agentura de emigrare numai să le stau în ajutor.

Am ajutat români în zeci de cazuri, însă din modestie nu am dat publicării nimic, până ce articolul din »Tribuna« mi-a impus să întăresc cele scrise de cei doi emigranți. — Trebuie că în comitatul Torontal aveți mulți agenți, că de acolo sosesc mulți emigranți. Nu-i vorbă că mulți emigrează și din Sătmar, Bihor, Târnave etc. Aproape în toată ziua văd grupuri de emigranți români.

Trebuie să lucrăm cu toții în bunăînțelegere și să nu cruțăm nimic când e vorba să ajutăm poporul, căci numai ținând la olaltă vom putea impune ori-și-cui. Din parte-mi sunt la dispoziția ori-cărui cu informațiuni gratuite, însă ca totuși să nu am speșe prea mari, rog a mi-se alătură marcă pentru răspuns.

— **Român — valah.** »Budapesti Hirlop« primește din Orăștie următoarele: »Mallasz József, redactorul responsabil al ziarului săptămânal, a scris de curând un articol de fond cu titlul »Ține minte«, în ziarul lui, în contra politicii românilor exagerați, din comitatul Hunedoarei și din întreg Ardealul. Ocupându-se și de rolul deputatului național Alexandru Vaida, pe români, îi numește unguri cu limbă valahă și i-a atacat violent pentru ținuta lor antipatriotică. Pentru această câțiva tineri români, ca reprezentanți ai națiunii române, l-a provocat în numele națiunii. Redactorul Mallasz a refuzat satisfacția cerută«.

Desigur: »eroii« aceștia știu numai să insulte, dar când e vorba de a răspunde cu arma, dau bir cu fugiții!

— **Un sat colonist ca bandă de hoți.** Se scrie din Kecskemét, că în satul colonist Hetényegyháza, aproape de oraș, locuitorii au fost denunțați la poliție, că au furat o mulțime de lemne

tăiate din pădurea Nyiri, care e proprietatea orașului. Poliția a pornit imediat cercetare și a ajuns la o descoperire uimitoare: au găsit trei-zeci și cinci de case (nu sunt cu mult mai multe în satul întreg) în cari gardul, grajdul, toate erau construite din lemne din pădurea Nyiri. În curți stau grămezi de pari de struguri, furați. Erau case în cari cotețul de porci se încălzea cu lemne furate! Din multe locuri poliția a dus câte 6—7 sănii de lemne. În mai multe curți lemnele scumpe de construcții erau ascunse sub grămezi de zăpadă. Cele mai multe lemne furate le folosiseră deja la grinzi și tâlpi. Ca apărare a spus, că lemnele e o »avere comună, ei sunt cetățeni comuni și au drept la ele«. Pașaba orașului se urcă la mii de coroane; nici nu se poate stabili de oare-ce manipulația aceasta ține de ani de zile!

— **Românii din Macedonia.** Din Constantinopol se telegrafează că Patriarhatul, declarând în mai multe rânduri că nu va ținea socoteală de nici o intervențiune străină și că nu va face nici o concesiune aromânilor decât dacă aceștia se vor adresa direct patriarhatului, Poarta a ordonat valiilor din Macedonia să angajeze pe cele 72 de comune aromâne să trimită Porții petițiuni iscălite, purtând ștampilele comunale și cerând soluțiunea chestiunilor bisericesti. Poarta va remite aceste petițiuni Patriarhatului.

— **Achitarea unui milionar ucigaș.** Se vestește din New-York, că mărturisirile soției milionarului Thaw, care anul trecut a împușcat pe inginerul White, a avut un efect extraordinar în public. Când tinea femeie, de o frumusețe admirabilă, s'a prezentat în sala de pertractare, s'a produs un interes colosal, și când a enarat în ce chip mizerabil a abuzat White de situația ei, pe toți i-a câștigat pe partea sa. Suspinând, și abia răsuflând ea a enarat cele întâmplare, așa, că un corespondent al unui ziar din New-York afirmă, că de s'ar fi prezentat White în momentul acela, în sala de pertractare, nu unu, ci o sută de pușcături de revolver i-ar fi stâns viața.

Din dispozițiunea jurilor și a publicului, s'a putut constata, că se va aduce verdict de achitare. Sunt mișcătoare și epistolele, pe cari le-a scris Thaw, când era încă mire, unor personaje oficioase de rang mai înalt, ca aceste să intervie în interesul soției sale de acum, a cărei siguranță morală, e periclitată, chiar și în cercul mamei sale. De multe-ori i-a scris în cauza aceasta și avocatului său, și fiecare șir al epistolei, fiecare cuvânt, tradează o iubire delicioasă către soția-sa, pe care inginerul White o persecutase cu dragostea ani de zile, iar după-ce a înșelat-o dându-i beutură ca s'o adoarmă, ea a mărturisit totul soțului, care apoi s'a răsbunat împușcând pe mizerabilul înșelător.

— **Onorar de un jum. milion.** În procesul de omor al miliardarului Harry Taw din New-York, proces, care a stârnit mare senzație și pe continentul european, Taw, având legături de rudenie, cu multe familii mari din Londra, apărătorul acestuia avocatul Jean Delmas, francez de origine, primește ca onorar frumoasa sumă de 500 de mii de coroane.

Procesul va dura mai multe luni.

— **Dispariția unui profesor.** Juhász Gyula profesor la gimnaziul piarist din Sighetul Marmăției, cunoscut și ca scriitor a dispărut de Sâmbăta trecută.

Forțându-se ușa camerei s'a găsit pe masă un bilet pe care era scris: »Totul e în ordine, consumatum est.« În urma acestei inscripții bănuțoare se crede, că profesorul s'ar fi sinucis. El era în etate numai de 23 de ani.

— **Marea explozie din Woolwich (Anglia).** Explozia laboratorului arsenalului din Woolwich a dărâmat 200 de case și magazine.

Pagubele se evaluează la o jumătate de milion de franci.

— **Vapor înconjurat de sloi de ghiță.** Din Odessa vine știrea, că vaporul Azov, care aducea spre Odessa vr'o trei-sute de pasageri a fost împresurat de colosali sloi de ghiță pe Marea-Neagră, fără a-și putea continua drumul. Se simte lipsa de alimente și pasagerii sunt amenințați de pericolul de a muri de foame, neavând nici un mijloc de scăpare.

— **Antidol** este medicamentul cel mai bun contra durerii de cap, migrenă, trocnă. Pentru efectul admirabil a fost premiat la expoziția de igienă din Paris, Londra, Berlin și Bruxela

cu medalia de argint. Medicamentul nu trebuie beut, ci pe palmă pus și sorbit. O sticlă de Antidol costă 1'20 cor. Se capătă în toate farmaciile și în laboratorul chimic a lui Vilmos B Debreczen.

— **Săpun de viorea de Parma.** Sub aceasta numire de câți-va ani e în circulație un nou săpun folositor. Cine nu iubește mirosul de violele? Și dacă știm, că acest săpun plăcut face față fină, dacă știm, că în astfel de calitate și pe lângă așa preț în străinătate nu putem capătă atare săpun, atunci putem aștepta, ca publicul mare să nu întrebuițeze acest săpun, numai ca să-i tindă mână de ajutor pregătitorului, ci în interesul său propriu. O bucată 80 fil. 3 bucăți 2 cor. 20 fil. Pregătește: Szabó Béla fabricant de săpun de toaletă. Miskolcz. Se poate capătă în Arad în drogheria lui Vojtek și Weisz, Lugos în farmacia lui Fischer János, Timișoara în prăvălia lui Wisemayr Ferencz.

Concert, petreceri.

— Tinerimea română din Arad invită cu toată stima la Concertul ce se va aranja cu concursul doamnei Veturia Triteanu, al d-șoarelor Hortensia Raicu, Veturia Papp și al corului teologic din Arad Duminecă, în 3 Martie st. n. 1907 în sala cea mare dela »Ipartestület«. Prețul de intrare: de persoană 4 cor., de familie 10 cor. Venitul curat este destinat pentru gimnaziul din Brad. Inceputul la 8 ore seara. Ofertele marinimoase se primesc cu mulțumită și se vor cuita pe cale ziaristică. (Adresa casarului: dr. Romul Velicu, cand. de adv. în Arad, str. Carolina n. 1/c).

PROGRAMA CONCERTULUI.

1. C. G. Porumbescu: »Earna«, cor bărbătesc, esec., de Corul teologic. 2. C. v. Weber: »Freschütz«, ouvertură pentru patru mâni, esec., la pian de D-șoarele: Hortensia Raicu și Veturia Papp. 3. F. Liszt: »Loreley«, romanță, cântată cu vocea de d-na Veturia Triteanu și acomp. la pian de d-șoara Veturia Papp. 4. P. Popoviciu-Flechtenmacher: »Pribeagul«, cor bărb., esec. de Corul teologic. 5. G. Verdi-F. Liszt: »Ernani«, concert-paraphrase, esec. la pian de d-șoara Hortensia Raicu. 6. a) G. Dima: »Jelui m'aș jelui...«, b) V. Triteanu: »Bălăioară dela munte«. c) Dr. T. Bradiceanu: »Cântă puiul cucului...«, cântece naționale, cântate cu vocea de doamna Veturia Triteanu și acomp. la pian de d-șoara Veturia Papp. 7. I. W. Vorovchivici: »Ceasul rău«, cor bărbătesc, esec. de Corul teologic.

După concert urmează dans.

— Corul vocal gr.-or.-rom. din Murani aranjază Concert împreună cu teatru și joc la 4/17 Februarie 1907 sub conducerea dlui Iulian Vulpe. În ospătăria dlui Ioan Iager.

— Comuna bisericească gr.-or.-rom. din »Beiuș« invită la petrecerea cu dans ce o va aranja la 16 Februarie 1907 st. n. în localitățile dela »ospătăria opidana«.

Afaceri bisericești și școlare.

Ven. consistor aradan prin decisiul dela 17/30 Ianuarie a. c. Nr. 7396 a aprobat manualul: Curs practic de Aritmetică, scris de dl Iuliu Vuia.

Dela judecătoria și tribunale.

Agitația și preamărirea delictului. Privitor la procesul din Pojon, se mai scriu următoarele: Robert Schwoch, tipograf și jurnalist a ajuns înaintea curții cu jurați din Pojon, fiind acuzat de agitație și preamărirea delictului. Acusatul e numai de 24 de ani dar are un trecut foarte furtunos.

În timpul din urmă ședea în Szölös, unde era secretarul preotului Nándor Juriga. În această calitate, a luat răspunderea pentru articolii încriminați de procuror. Schwoch vorbește perfect un-

gurește și nu are nevoie de talmaci. În unul din articolii încriminați, atacă violent autoritățile bisericești, cari sunt dușmane slovacilor asupresc și turmentă preoțimea. Între altele amintește, că Rajner Lajos, locuitor de primat, a voit să oprească redacția de a se folosi de titlul »Katolicky Noviny«, ca prin aceasta să facă serviciu ungarilor șovinisti.

La pertractarea a fost de față și Iuriga Nandor, care demonstrativ, râdea, când procurorul în vorbirea de acuză îl apostrofa pe el și soții lui. Procurorul Glosz Ernő a spus în vorbirea lui, că nicăiri pe fața pământului nu-s stări de lucruri ca'n Ungaria, unde stau față'n față la orce pas cu punctele mutrei agitatorilor susținuți cu bani din străinătate. Mai ales a accentuat că acuzatul confundă tendințele de maghiarizare cu nimicirea morală și materială a slovacilor și agitațiile politice caută să le acopere cu firma religiei.

Dovedește prin mărturisirile ce le-a făcut acuzatul în fața judelei de instrucție că articolul încriminat l'a împărțit între mii de slovaci.

Advocatul dr. Ormos Ede a încercat să arăte că acuzatul n'a agitat contra întregului neam unguresc ci a judeca: numai aspru partidul popular și activitatea conducătorilor actuali ai țării precum și activitatea dregătorilor, deși în mod exagerat, dar fără să agite.

Curtea cu jurați l'a condamnat pe Schwoch Robert, fost tipograf, iar de present colaborator la ziarul »Katolicky Noviny« și secretar al deputatului Juriga, pentru agitație și preamărirea delictului lui Iuriga-Hlinka, la un an temniță, opt sute coroane amendă în bani și la suportarea speșelor. Pe Schwoch l'au deținut îndată pentruca nu cumva să fugă.

Românul poate fi pălmuit. Un caz foarte interesant s'a petrecut înaintea judecătoria din Salonta-mare, care demonstrează într'un chip clasic osebirile de clasă, în serviciul cărora este pusă și justiția în țara aceasta. Un biet țaran, lovit cu palma peste obraz a recurs la judecătoria pentru a căpăta satisfacție, a fost însă respins pe cuvântul că inzulătorul, care nu era altul decât însuș fostul ministru-prezident contele Tisza István i-a tras palma »într'un moment de legitimă indignare«. Cazul este următorul: Contele Tisza István, deunăzi la o vânătoare a trimis pe gonaciul Todor Cercle după un iepure împușcat. Gonaciul s'a dus, dar n'a găsit iepurele. Tisza l'a trimis din nou, gonaciul a refuzat însă să mai meargă odată. Domnul Măria Sa la asta s'a înfuriat așa, încât i-a tras două palme gonaciului, care pentru aceasta l-a pârît pe Tisza la judecătoria. Ieri s'a ținut în chestia aceasta pertractare la judecătoria, înaintea judelei Parten Barle (?). Contele Tisza, care s'a înfățișat, a recunoscut că l-a înjurat și l-a atins puțin pe gonaci, pentrucă fiind om plătit (?) a denegat ascultarea. Vrednicul jude l-a absolvat (Se putea?) pe contele Tisza pe motivul că a săvârșit fapta, »într'un moment de justă indignare«.

15 ani robie ucigașului din Zarand. Curtea cu jurați din Arad a osândit ieri la 15 ani robie pe ucigașul Vasile Barna din Zarand, care a ucis pe unchiul-său Ion Barna în pădurea din Somos.

Oficieri sârbi condamnați. Curtea supremă militară a confirmat pedeapsa dată de prima instanță oficerilor și suboficerilor sârbi, implicați în afacerea dela Kraguievatz, condemnându-i la pedeapsa ce variază între unul și 20 de ani de temniță ori recludziune.

Bursa de mărfuri și efecte din Budapesta.

— Raport telefonic al »Tribunei«. —

Budapesta, 12 Februarie 1907.

INCHEEREA la 12 ORE :

Grâu pe Aprilie 1907 (50—kilg.)	7'55—7'56
Secară pe Aprilie 1907	6'83—6'84
Orz pe 1907	7'60—7'61
Cucuruz pe Maiu 1907	5'23—5'24
Grâu pe Octomb. 1907	7'87—7'88

INCHEEREA la 5 ORE :

Grâu pe Aprilie 1907.	7'50—7'51
Secară pe Aprilie 1907	6'80—6'81
Ovăs pe Aprilie 1907	7'54—7'55
Cucuruz pe 1907	5'22—5'23
Grâu pe Octomb. 1907	7'83—7'84

Piața din Aradul nou.

Vremea s'a înăsprit din nou. Noroc că sămănaturile au căpătat iar un acoperământ de zăpadă, pot suporta înghețul. Târgul a fost slab cercetat, căutare abea a fost. S'a vândut.

500—600 mm. Grâu	6'50—6'60
400—500 « Cucuruz	4'20—4'25
Semnare nominală, Ovăs	6'20—6'30
« « Orz	5'80—9'—
« « Secară	5'50—5'60

Prețurile în coroane, per kgr.

II. Producte.

— Prețurile socotite după 100 kgr. și în bani gata. —

Unsoare de porc	143—144—
Slănină	110—111—
Prune uscate de Bosnia	26'50—17'50
Pezmet de prune	42—43—

III. Târgul de porci Kőbánya.

(Raportul halei comerciale din Budapesta—Kőbánya)

Prețuri de porci grași: Porci ungari de prima calitate Bătrâni, grei (părechea peste 400 kilg.) — — — fil. Tineri, grei (părechea peste 320 kilg.) 126 — 127 fil. Tineri mijleci (părechea 250 — 320 kilg.) 128 — 129 fil. Tineri ușori (părechea până la 250 kilg.) 128 — 129 fil.

Bursa de bucate din Timișoara.

Timișoara 11 Februarie.

Grâu 75 kil. 6'30—6'40, 76 kil. 6'40—6'50, 77 kil. 6'50—6'55, 78 kil. 6'60—6'65. Grâu (marfă mercantilă) 75—76 kil. 6'30—6'35. Secară 5'60—5'70. Orz 5'60—5'70. Ovăs 6'40—6'50. Cucuruz 4'40—4'45.

Piața din Arad.

Cursul spiritului.

Spirit rafinat en gros	158
« « detail	160
Spirit brut en gros	156
« « detail	158
Lături uscate per kilg.	15

Redactor responsabil Sever Bocu.

Editor-proprietar George Nichin.

Licitațiune minuendă.

Pe baza încuviințării consistoriale Nr. 2592 B. ex. 1906 se dau în întreprindere pe calea licitațiunii minuende facerea iconostasului alor două tronuri, apoi vâpsirea stranelor și a scaunelor toate pe sama bisericeii gr.-ort. rom. din Ciacova.

Licitațiunea se va ținea în 3/16 Februarie a. c. la 9 ore a. m. în școala gr.-or. rom. din Ciacova.

Pentru lucrările de sculptură și măsurit prețul de exclamare e 3974 cor. 40 fil., iar pentru auritură și vâpsire 3692 cor.

Planul și specificarea de măsuri și spese precum și condițiunile de licitațiune se pot vedea la oficiul protopresbiteral din Ciacova.

Întreprinzătorii acestor lucrări au se depună 10% vadiu.

Ciacova din ședința comitetului parohial, ținută la 20 Ianuarie 1907.

Ioan Pinciu,
ppresbiter.

Ioan Gruescu,
not. comitet.

Fluidul-Universal

Magazin principal: Farmacia lui Török József, Budapest, Király-utea 12 și Andrassy-ut 25 precum și în cele mai multe farmacii.

vindecă podagra, reuma, catarul (troacna) și influența, tot felul de dureri de mâni, picioare, spate și șele iscate din răceală, mâncărimea, durerea de măsele și cap. Recrează și întărește muschii și nervii, ceea-ce documentează număratoarele epistole recunoscătoare sosite dela medici și privați. O sticlă de un deși costă 150 fil., trei bucăți să trimit franco; 6 sticle mici de probă costă 3 coroane; 12 sticle franco 5 coroane. o o o o o o o o o o
Să trimit pe lângă ramburs poștal prin FARMACIA „Vörös kereszt“ (crucea roșie) Temesvár

BANCA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI.

SITUAȚIUNEA SUMARĂ.

1906. 5 Ianuarie	ACTIV	1907. 5 Ianuarie
108737538	77612538 Reserva metalică Aur 82644464	117474464
1239542	31125000 „ Trate Aur 34830000	795617
59296166	Argint și diverse monete	69735001
24347712	Portofoliu Român și Străin	31429117
11999924	*) Impr. contra ef. publice 9833900	11999924
14983507	„ „ „ „ In cont curent 21595217	15931524
2914292	Fonduri publice	3270121
5765679	Efectele fondului de rezervă	5881372
600164	„ „ „ „ amortisarea imob. și material	612061
28388	Imobili	22358
81472090	Mobilier și Mașini de Imprimerie	83592171
—	Cheltueli de Administrațiune	373500
15663364	Deposite libere	8891567
27052993	„ „ & provizoria	18388466
354092559	Conturi curente	368397263
120000000	Conturi de valori	12000000
21034186		22697129
3105044		3343012
236437000		246340870
—		—
44239		50581
81472090		83592171
—		373500
—		—
354092559		368397263

Scomptul 5% *) Dobânda 5 %

Scăparea familiei.

Inscripțiunea de sus într'adevăr o merită
„Picăturile rusești“

ce se prepară în farmacia dlui Vasile Mijinescu din Melencze.

Sunt un mijloc nentrețut și excelent contra durerilor interne, de stomac, mistuire, materiță și intestinale.

În timpul cel mai scurt dispar durerile amintite; lucrează într'un mod binefacător contra sgarciurilor, vânturilor (colică) și diarhoie; delatură greața și neplăcerile provenite în urma stricării stomacului și din răceală; liniștește greața și face apetit; delatură respin ațunea grea, în lipsă extremă potolește tusa și ajută la desfacerea flegmei; pusă pe puțină vată la dinții găuroși ușorează durerea.

Prețul 1 cor. 60 bani (80 cruceri).

Dacă se trimite înainte 2 cor., medicamentul se expediază francat.

„Picăturile rusești“ veritabile se pot căpați numai în farmacia dlui Vasile Mijinescu în Melencze, (comitatul Torontal).

Dacă vrei să cumperi

ghete bune și țititoare

de lângă prețuri ieftine

să te adresezi la pantofarul

Czernóczy Mihály

ARAD, str Kossuth nr. 67

care are mare asortiment de ghetă pregătite de el însuși.

Comandă după măsură se fac prompt și ieftin.

Inoire extravagantă

LA CUSUTUL DE HAINE

St. Doamnă!

Înainte de Ți-ai coase haine, fă o încercare la mine, Voi arăta onoratului public de dame, că pe lângă preț ieftin, încă se poate săvârși lucru cu gust, elegant și fin.

Cusutul:

Unui fason întreg 5 fl.
Un costum 7 fl.
Costum negligé 2 fl.
Blous 2 fl.

Cu deosebită stimă:

ÖZV. PERIN MIRONNÉ,
strada Kossuth nr. 68.

P. J.

Avem onoare a anunța prea on. public și mult stimatilor nostri mușterii, că din cauza măririi chiriei ne-am mutat prăvălia, care am avut-o mai mult de 25 de ani în Piața Andrassy nr. 20, în palatul Fischer Eliz.

În strada József főherceg nr. 11.
casa MULLER (colț cu strada Karolina).

Din cauză, că avem un local închiriat cu mult mai ieftin ca cel de până acum suntem în plăcuta poziție de a servi pe on. noastră cliență cu prețuri și mai convenabile ca până acum.

Atragem atențiunea prea on. public asupra firmei noastre, asortată bogat cu toate cele de lipsă și îl rugăm să ne onoreze cu vizita lui prețioasă și a ne însărcina cu binevoitoarele lui comande și semnăm

cu cea mai mare stimă:

Kilényi C. és T-sa

»La plumbul vânăț« — József főherceg-ut nr. 11.

„Laboratoire Cosmetique Matild“

Contra catharelor cele mai învechite a le

ofticeii,

mai folositor e decât ori și ce alte siru-

pul de brad Castillio. Alină tusa, în-

cetează asudările de

peste noapte, paten-

tează apetitul bolna-

vului, încetează scui-

parea de sânge. Pre-

țul unei sticle 2 cor.

40 fl. În casuri de

tot grave și pilulele

„Guajacolin“ o

cutie 4 cor.

Pentru anemici,

femei în galbi-

nare, pe cari li

doare foarte mult

mijlocul spatelor,

cărora le slăbesc pu-

terile la un lucru

bagatel, pe cari con-

secvent li doare ca-

pul slabilor, cari doresc că se îngrășe și în-

t-rească, cel mai bun medicament e „SYR

HYPOPHOSPH. Co KUN“, recomandat

de mai mulți medici. O sticlă 2 cor. 40 fl.

Epistole de recunoștință în schimbul tim-

brelor de trimetere pot da ori și cui.

Iată câteva:

On. Dn Kun István în Hajduszovát. Sirupul de

brad Castillio al D-tale a folosit foarte ficei mele

bolnavă de consumțiune, rog cu reîntoarcerea poștei

încă două sticle. Nandrassy D. Mihály, preot, com.

Gömör, Restér, u. p. Ochtina.

On. Die! Lucrurilor publicate în ziar nu le-am dat

crezământ până acum, dar de când am comandat dela

D-ta sirupul Hypophosphat, recunosc că și în ce-

nusă se găsește mărgăritar. Ori și cui pot reco-

manda cu conștiința liniștită medicamentele D-

voastre. — Dzeu să te trăiască, ca să poți lucra

pentru binele omenimei etc. Alexandru Gera,

preot gr-or., conducătorul domeniului episc., Beiuș.

Fără mercuriu și plumb! Nestricăcios!

Doamnelor!

Dacă doriți o față curată, fru-

moasă și rumenă să-ți delă-

turi piștrui, petele de ficat,

so întrebuițezi

CREMA- 1 coroană.

ALIFIA- 1 cor. 60 fl.

SAPUNUL 80 fileri.

PUDRA 1 coroană.

Dacă nu folosește, prețul se retrimit!

Nu mai mor porcii!

Pravul de porci (scutit prin lege și sprijinit de

stat) este o în-

venție epocală

pentru econo-

mii. Cine o în-

trebuițează

după îndrumă-

rile prescrise:

porcul scapă

și de boala

cea mai pri-

mejdioasă și

că cele scrisă

nu formează

reclamă, mă

îndătoresc se

dau prețul

pentru fiecare

porc mort, da-

că întrebui-

țând acest prav, porcul totuși o murit. — O

cutie 2 coroane.

Se capătă

la farmacistul KUN ISTVÁN

laboratoriu de medicamente cosmetice

„Laboratoire cosmetique MATILDE“ (întemeiat

după modelul celui din Paris la 1895 în Budapesta)

HAJDUSZOVÁT 3a (lângă Debreczen).

Telefon-nr 469.

Telegra-adr.: „Grüner-Varga“

Grüner & Varga Szeged

Cheque-cont la Posta Ungară 16,308, la cea Austriacă 99,408. - Giro-cont la Banca Austro-Ung.

Manufactura de cânepă, in și justă.

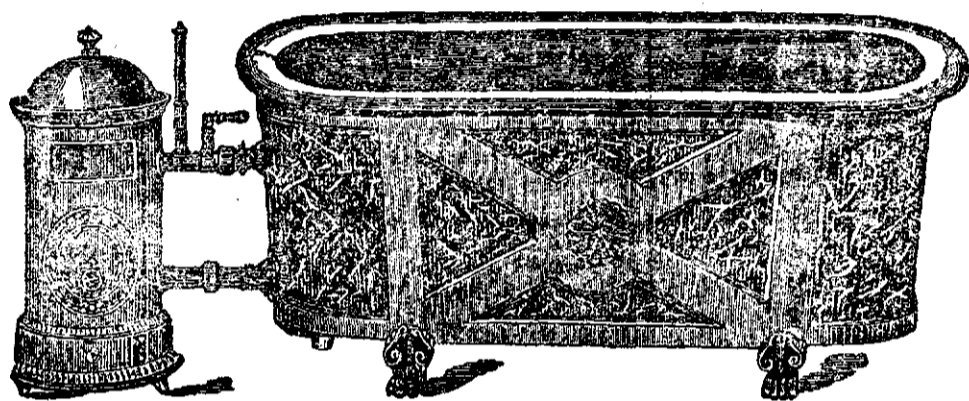
Tot felul de ștreanguri de cânepă, - ștreanguri de sârmă, - Gurtuni, - vadră din cânepă, - ață de țesut (sfoară), - cânepă și călți, - Dresni-saci, poneve, pânză jută pentru pachetare. Articoli pentru economii: ștreanguri pentru căruțe, mreajă de acoperit caii, hamace (pat).

SPECIALITATE: Mrege, leagăn pentru copii, legături pentru snopi.

Vană de scăldat cu încălzitoare

cu cuptor ce încălzește jur-impjur dela 50 cor. in sus

ortiment mare in tot felul pe vane, precum: vane atârinate, vane de șezut, vane entru copii, etc. Primesc instalare de apaducte, de closete engleze și de pompe.

LEFKOVITS ADOLF Budapest, VII., Wesselényi-u. 51 Tr
Preț-curent gratuit și franco.

Muzica de casă a viitorului e

HARMONIUM

care și până aci a cucerit saloanele celor mai distinse cercuri sociale. Unde este pian la casă, acolo numai atunci va fi completa harmia, dacă în fața lui va fi și un **harmonium**.

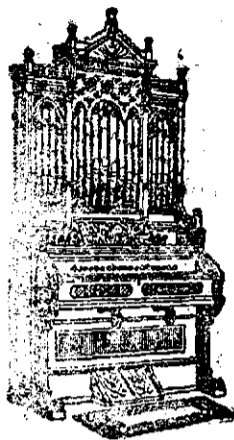
Intre harmonii cel mai escelent e

Harmonium Aeol,

pe care îl reprezintă singura și cea mai veritabilă, solidă și avantajoasă firmă a lui

Reményi Mihály

fabricantul muzicalielor pentru Academia reg. ung. de muzică.

Nu cumpărați deci harmonii

până n'ați văzut catalogul nou ilustrat a firmei **REMÉNYI**, care se trimite gratis și franco din **BUDAPESTA, VI., str. Király nr. 58 Tr.**

Harmonium Aeol e cel mai acomodat pentru școale, coruri, capele, biserică, fiind că tonul e asemenea întru toate tonului Organelor și le poate perfect suplini. **Piane și pianine** noi și folosite se capătă dela 180 florini in tot felul de preț.

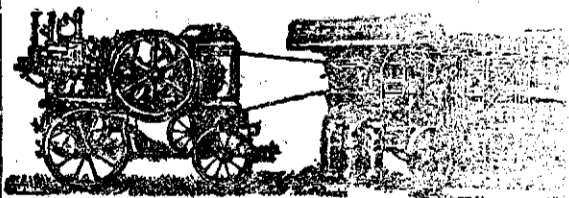
Renovări prin meșteri specialiști cu prețuri moderate.

Epistoalele de recunoștință se pot vedea.

Telefon 87-84.

Cele mai bune provisiuni de mașini de treierat din lume.

Deplină responsabilitate pentru excelența trierare.

Se pot folosi între case acoperite cu paie și fără permisiunea autorităților.

Distins cu 12 de premii

Recomandă pe lângă deplină responsabilitate și pe lângă prețurile cele mai avantajoase în rate anuale de 3-5 cele mai simple și cele mai perfecte

provisiuni de călcat cu motor

din motor, precum cele mai perfecte

fecte motoare cu benzin-petrolin sau oleu de minerale.

Kállay motortelepe Budapest, Nagymező-utca 43.

Numai în această colonie se pot găsi renumitele

motoare cu benzin, petrolin și oleu de minerale,

provăzute cu instrumente de stropire, ce se pot vedea, foarte acomodate pentru scopuri economice și industriale. Tot așa și provisiuni de treierat cu locomobile de benzin și cu electricitate.

Mare capacitate de muncă. — Prețuri ieftine. — Cele mai puține spese pe zi.

Cine voeste se cumpere motoare ieftine de construcție admirabile să se îndrepteze cu încredere către această firmă de specialitate.

Ca să putem răspunde cât mai mult motoarele noastre primim în schimb mașini de vapor folosite.

Fiți băgători de seamă la adresa exactă

KÁLLAY motortelepe Budapest, Nagymező-utca 43
— Cataloage gratuit și franco. —

Nu trebuie să comandați din Budapesta.

LIPP DEZSŐ

intreprindere de točilărie • **GYŐR** • strada Kazinczy nr. 18.

Mare magazin de briciuri englezești de cea mai bună calitate, briceaguri de Sollingen, foarfece pentru cusut, crosetat, unghie, croit, păr și barbă. Mașini pentru tunsul părului și bărbii. Mașini automate de ras cu siguranță etc.

Primesc točilarea și ascuțirea tuturor obiectelor de mai sus pe lângă prețuri ieftine.

Pentru un nou brici garanță de un an!

Comande din provincie eșeptuese prompt și la moment.

Canforii și medicii au favoruri.

LIPCSEI KÁROLY

LĂCĂTUȘ DE EDIFICII ȘI MOBILE

Pregătitor de griloaje de sîrmă, paturi și mobile de fier

Budapest, VII., str. Alsó Erdősor 1.

Pregătește tot felul de plăci de oțal nesurăietoare, vase de vapor, apoi mobile de fier, dricale de sîrmă, grilaj opinos de oțal, sîrmă, ciururi, precum tot felul de lucruri ce cad în această branșă, pe lângă prețurile cele mai ieftine.

Prețurile dricurilor de sîrmă: { cu ramă de fier bucata 11 cor. " " " lemn " 7 "